

(druhá reportáž festivalu Prázdniny v Telči)

Nedělní ráno 30.7. 2006 dalo zapomenout, že před několika hodinami mokli na náměstí muzikanti. Svítlo sluníčko, byť dusno trochu ustoupilo. Potkal jsem se s Honzou Fousem z kapely Honzíkova cesta, jemuž se z vaku usmíval jeho šestiměsíční synek Kašpar. Den tedy začal velmi hezky, s mladou folkovou krví.

V souvislosti Honzou Fousem a jeho zhudebněnými básněmi českých básníků jsem si uvědomil zajímavou paralelu. Každý den totiž mívám na náměstí dům s deskou, oznamující, že zde po určitou dobu žil básník Otokar Březina. Myslím, že dnes není mnoho těch, kteří si na toto jméno vzpomenou, ale byly doby, kdy se s tímto člověkem počítalo jako s možným kandidátem na Nobelovu cenu za literaturu. Otokar Březina, vlastním jménem Václav Jebavý, se narodil roku 1868 v nedalekých Počátkách. Ve stejném městě se o mnoho let později narodil i Robert Křesťan. Otokar Březina studoval v Telči reálné gymnázium a zde budoucí osamělý symbolista s přítelem Františkem Bauerem skládal veselé kuplety, které zpívali všichni studenti. Nechci a nemohu srovnávat zapomínaného básníka symbolistu a podle mého soudu geniálního současného skladatele a textaře. Obě tyto osobnosti ale mají společnou až hvězdnou básnivost textů. Ne nadarmo napsal Vítězslav Nezval v roce 1929, kdy Březina zemřel, že mrtev je král.

Odpoledne hostila Kocouří scéna jako první dvojici **Barboru Koubovou a Patrika Henela**. Barbora je absolventkou Janáčkovy Akademie Múzických Umění a Patrik absolvoval Konzervatoř Jaroslava Ježka v Praze. Měl jsem to odpoledne poprvé možnost vychutnat celý koncert této dvojice. Podle mého názoru jde o ideální spojení textu, velmi dobrého pěveckého a hereckého projevu Báry a Patrikova kytarového mistrovství. Zněly šansony, lidové písně, jazz. Zkrátka, tato sympatická dvojice nasadila vysokou nedělní uměleckou laťku.

Imaginární štafetu pak převzala pražská kapela **Jauvajs**. Již v průběhu koncertu Báry a Patrika jsem si všiml, že v publiku tlačí kočárek s malou Aničkou Kuba Linhart se svou Janou. Jim alespoň psychicky pomáhal i Roman Opavský. Jauvajsové budou sice koncertovat na nocturnu, ale tohle odpoledne přišli doprovodit vernisáž výstavy fotografií své kamarádky **Hanky Sládkové**.

Otec Prázdnin v Telči, Milan Medvěd Kolář

foto: Tomáš Pohl ©

Hanka fotí zejména vodu a taneční pohyb. Tady hrál Jauvajs v kompletní sestavě, tedy i s houslistkou Katkou Ferenčíkovou. Hanka Sládková nejen uvedla svou výstavu, ale za zvuků irské hudby naučila v krátké době skupinu diváků několika irským tancům.

Kdyby mi někdo před několika lety řekl, že ti dva kluci, kterým v krvi snad vzdáleně koluje krev Greenwich Village šedesátých let, jednou zvednou hlavní scénu v Telči téměř ze židlí, asi bych krčil rameny. Honzovi Řepkovi a Petru Ovsenákovi se to ten večer podařilo. Myslím, že pro většinu téměř vyprodaného nádvoří bylo setkání s dvojicí **Nestíháme** setkáním prvním. O to cennější je ale úspěch. Petr před představením sice trošku uvedl do rozpaků vedle mě sedící Katku a Olinu (Devítka hraje v pondělí) možností, že jedna bude asistovat na pódiu, ale "Devítkářky" se bály zbytečně. Budoucí učitel Petr totiž potřeboval naučit publikum refrén popisující složitou chůzi.. o kořeny zakopávám.. Použil k tomu bílé čtvrtky s černě psaným textem, které obracel dobrovolník z publika. Petr bude jistě dobrý učitel, ale otázkou je, zda od kantořiny neodejde, jako celá řada folkařů před ním. S mnohými se na jednotlivých scénách v Telči ještě potkáme.

Nestíháme se velice líbili a publikum je nechtělo pustit do zákulisí v zámecké zahradě. Jenže po přídávku se jako hlavní účinkující dostavil **Spirituál kvintet**. Toto služebně nejstarší folkové těleso, které oslavilo v loňském roce čtyřicetpět let od založení, bylo naposledy v Telči před devíti roky, nepočítám - li občasné hostování manželů Tichotových. Pánové Tichota a Vančura si v úvodu tropili žerty z mládí Jirky Holoubka, který podle pana doktora Tichoty byl ten večer na koncert prvně bez rodičů. Psát o výkonech kapely, která téměř půl století píše dějiny folku v Čechách, je těžké. Pro mě je ale velmi potěšitelná tvorba Jiřího Cerhy, včetně jeho hlasového projevu. V mužském spirituálu, kdy Zdenka Tichotová a Irena Budweiserová odpočívaly, zpíval ve sboru naplno i kapelník Jiří Tichota. Celkový dojem z vystoupení byl stejný, jako z koncertu "Kvintetu" na Folkovém kvítku. Je obdivuhodné nenechat kapelu žít z podstaty uplynulých let, ale hledat nové cesty repertoáru i projevu. Spirituálu se to daří.

Na nocturno jsem se ten večer obzvlášť těšil. Potkat na jednom pódiu Michala Němce, Martina Carvana, Johnyho Jůdla, Petra Chloubu a Aničku Duchaňovou není pro každého stejným zážitkem. Jsou lidé, kteří kapelu **Jablkoň** nevyhledávají. Patřím do té druhé skupiny, ale to neznamená, že jsem větší a lepší intelektuál a znalec. Vše je jen o toleranci, vkusu a naslouchání. Jako vždy jsem se na jedné straně pustě řehtal, zejména při grimasách, gestech a výrocích Michala Němce, a na straně druhé mi šel mráz po zádech. Samozřejmě zněly písně, na které my, co máme Jablkoň rádi, čekáme. Slyšeli jsme "trhače bránic"

Kdopak nám zazpívá

,
Pět policajtů

,

Tetu

a další na druhé straně "mrazící" jako

Paní Svobodová

a

Rút

. Anička Duchaňová uplatňuje svou hereckou praxi a její angažmá do kapely byl stejně dobrý nápad, jako kdysi nákup u Meinla. Jenže, kde je dnes Julius Meinl? U Aničky Duchaňové "hrozí" jen a jen její světlá budoucnost (bože to je fráze) v kapele. Ale vážně, Anička je i vynikající přihrávačkou Michala Němce, což boří jeden z mýtů, že ženy nemají údajně smysl pro humor. Stejný smysl pro humor musí mít i Johnny Jüdl, jehož fagot je Michalem Němcem pravidelně nazýván větví a kapelník hrozí vyhozením "větve" a neustále napadá i kytarového mága Martina Carvana. Tentokrát byl Martin napadán proto, že stále ladí. A tak směsicí mrazení a smíchu pod širým nebem skončila jedna hezká neděle.

V pondělí, poslední červencový den, vypadalo ráno nevlídně, ale kolem poledního zářilo slunce a byl trochu dusný vzduch. Jenže pod širokým slunečníkem v hospodě U Marušky je příjemně bez ohledu na rozmazy počasí. Jinak se tradičně a za slušnou cenu lze najíst v restauraci Na Podolí či ve velmi útulné hospůdce ve Lhotce, která je vhodnou zastávkou při cestě na vrchol Javořice, ať už pěšky, nebo na kole. Komu se objeví na kole technická závada, tak mu ji ochotně a rychle opraví. stejně jako mě, na náměstí pod podloubím naproti restauraci U Zachariáše. Konec reklamy.

Jako každý rok můžete za pultem jednoho ze stánku potkat nápadně hezkou štíhlou ženu, která prodává dámskou módu. Ale zároveň ji můžete pravidelně po sedmnácté hodině vidět na Kocouří scéně před mikrofonem. Jmenuje se Helena Adamčíková a spolu s Danou Myškovskou tvoří dívčí část kapely **Taboo**. Od Heleny nalevo (od publika) stojí tradičně muž v bílém klobouku, který zpívá a hraje na foukací harmoniku. Onoho muže znáte rovněž z kapely Asonance, nebo jej slyšíte z Country rádia. Znalci vědí, že se jedná o Petra Bohuslava. "Bohouš" mi řekl, že letos Asonance do Telče nedorazí, neboť to neumožnily zejména časové možnosti tohoto početného tělesa. Taboo navazuje od roku 2005 na FolkLok. Styl kapely nelze vyjádřit

Primáš Hradišťanu, Jura Pavlica

foto: Tomáš Pohl ©

několika slovy, ale je to kus profesionálně odvedené práce, jak po stránce vokální, tak po

stránce instrumentální. Vedle Petra Bohuslava účinkuje v kapele například kytarista Artur Ostrý (jinak též v kapele Oskara Petra) a v pondělní odpoledne i bubeník Aleš Zimolka (jinak též Asonance, Humbuk a jiné kapely). Kromě převážně vlastního repertoáru zazněly i nerezovky, kdy například *Somrkrálka* Heleně Adamčíkové velmi seděla.

Po koncertu se zákulisí Kocouří scény změnilo v akční výprodej starých zásob, zejména triček, se symboly festivalu. Protože nabídka nezahrnovala modely pro osoby vyššího věku s vyzrálým objemem pasu, ušetřil jsem.

Zámecké nádvoří ten večer zahajovala zkratka **P+L**. Pod ní se ukrývali dva otcové zakladatelé jihočeské kapely Nezmaři, pánové Pavel Zajíc a Luboš Hrdlička. Dvojici oněch pánů středního věku pěvecky doplnila Ája (tak byla představena). Áju jsem viděl loňského roku ve sklepním baru, kde s Pavlem Zajícem dojednávala u šampaňského patrně podmínky smlouvy. Trojici to krásně hrálo a zpívalo, ať zněly písně Luboše Hrdličky či převzatý repertoár, například

Sound of Silence

od Paula Simona s textem Luboše Hrdličky. Kdyby Luboš Hrdlička nenapsal nic jiného než *Písek*

, i tak by se dostal do folkového skladatelského nebe. Jenže Luboš toho napsal moc a jistě ještě mnoho napíše.

Pražská kapela **Devítka** se mi právě o loňských Vánočních prázdninách v Telči představila v novém složení, tedy s Petrem Havrdou. I přes hezké a nostalgické vzpomínky na bráchy Hofricherovy konstatuji, že nová tvář kapely s Petrem na elektrickou kytaru a dobro se mi líbí. Z výkonu kapely je cítit krom tradiční manželské lásky mezi Honzou Brožem a Jindřiškou, že tento pár poutá k Petrovi nejen profesionalita, ale i přátelství. Myslím, že tento faktor je nezanedbatelný, byť například pánové Šlitr a Suchý chodili po představení každý jinam. To je ale ona pověstná výjimka potvrzující pravidlo. Je rozdíl mezi chůzí do kapely jako o fabriky, tedy po zahoukání "sirény" padla, a atmosférou, která je cítit na jevišti. My diváci to totiž velmi dobře poznáme, zejména, když se v kapele takzvaně "něco děje". Ten večer Devítka potvrdila, že jí rozumějí nejen její Pražané z fanklubu, ale i publikum na zámku, tento večer velmi početné.

Honza Brož poděkoval Telči svou skladbou

Sklenka šampaňského z
a imaginárně všem

Telče
připil.

Lidé přišli nejen na Devítku, ale především na **Hradišťan**. Málokdo si uvědomí, že tato kapela vznikla jako jeden z četných folklorních souborů již v roce 1950. U jejího zrodu stál kapelník Václav Staněk, který již mezi námi bohužel není. V roce 1978 začal soubor transformovat do jiné podoby dnešní kapelník - primáš Jiří Pavlica. Hradišťan už celá léta milují i lidé, kteří se

nenarodili na Moravě s houslemi v kolébce. Je tomu tak i díky tomu, že repertoár kapely je mnohohrstevný, od klasického folklóru u cimbálu až po staroslověnské chorály či zhudebněné verše, zejména verše jednoho z knížat české (měl bych napsat moravské) poezie Jana Skácela. Hradišťan se stále omlazuje. Poslední "akvizicí" je sympatický druhý houslista Michal Krystýnek. Projev kapely pak umocňuje krásný zpěv Alice Holubové, zcela naplňující mé představy o čistě znějícím moravském dívčím hlase. Letos kromě tradičně žádané

Modlitby za vodu

(během vystoupení opakovaně pršelo) Hradišťan dostal publikum novinkou názvem

Odpověď filozofa Konstantina ve staroslověnině

. Dostalo se i na stálé mrazení v zádech při

Požárech ze čtyř stran

.

Nocturno Jana Matěje Raka s názvem **Ježkovy Vwoči**. Pořad věnovaný vyznání tvorbě Jaroslava Ježka, jehož sté výročí narození vzpomeneme 21. září, jsem viděl zatím jen v ukázkách. Jaroslav Ježek je podle mého názoru jeden z dosud nedoceněných génů tohoto národa. Vždy přemýšlím o tom, jakým zázrakem se stalo, že takzvaná První republika dala světu tolik vpravdě geniálních lidí. První republika navazovala vzdělaností, systémem školství a kulturou na "prohnilé" Rakousko - Uhersko. Kulturní kontinuita je základem tvorby něčeho nového. Pokud dojde k zašlapání kultury, ať totalitní mocí nebo mocí peněz, je to zlé. Matěj řekl, že dílo Jaroslava Ježka vyšlo v tištěné podobě naposledy v roce 1956(!) Tak nějak nejsem zvědav, jak se tento stát vypořádá se stým výročím Ježkova narození. Jenže Matěj se s ním vypořádal skvěle. Použil klavírní podobu skladeb a tu převedl do kytarové podoby a svými zázračnými prsty mi připravil báječný večer. Celek doprovodil vtipným a zasvěceným průvodním slovem. Na závěr jsem si uvědomil, že hudebnímu velikánu, který 1. ledna 1942 v USA zemřel, bylo pouhých 35 let.

Jenže pondělní večer nekončil nocturnem, protože do úterních ranních hodin hrály pod podloubím "spojené orchestry" Nestíháme a Jauvajs. Kdo by v takové noci šel spát?